

Yrityskaupan hyväksyminen: Mehiläinen Oy / 9Lives Kotipalvelut Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 16.9.2025 ilmoitettu järjestely, jossa Mehiläinen Oy (Mehiläinen Oy ja sen kanssa samaan yritysryhmään kuuluvat yhtiöt yhdessä "Mehiläinen" tai "ilmoittaja") hankkii yksinomaisen määräysvallan 9Lives Kotipalvelut Oy:ssä ("9Lives").

1 Yrityskaupan osapuolet ja ilmoittajan näkemys relevanteista markkinoista

Mehiläinen¹ toimii Suomessa laaja-alaisesti yksityisrahoitteisissa terveyspalveluissa sekä julkisrahoitteisissa terveys- ja sosiaalipalveluissa. Sosiaalipalveluissa Mehiläinen tuottaa muun muassa ikääntyneiden palveluita, vammaispalveluita, lastensuojelupalveluita, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluita sekä henkilöstövuokrausta. Mehiläisen kotiin tuotettaviin palveluihin lukeutuvat pääasiassa hyvinvointialueille tuotettavat ikääntyneiden, vammaisten ja perheiden palvelut.

9Lives² tuottaa kotihoidon ja henkilökohtaisen avun palveluita sekä kotiin vietäviä hoitajaringeillä toteutettavia vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palveluita. 9Lives operoi myös yhtä hengitysvajepotilaiden ympärivuorokautiseen hoitoon erikoistunutta ryhmäkotia Vantaalla. 9Livesin asiakkaat ovat pääasiassa hyvinvointialueita.

Mehiläinen ja 9Lives tarjoavat kumpikin kotihoidon, henkilökohtaisen avun ja kotiin vietävien vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palveluita³ hyvinvointialueille. Osapuolten toiminta on päällekkäistä kotihoidon palveluissa neljällä hyvinvointialueella ja henkilökohtaisen avun palveluissa yhdeksällä hyvinvointialueella sekä Helsingin kaupungissa. Vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palveluissa päällekkäisyyttä on kahdella hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungissa. Ilmoittaja on toimittanut markkinatietoja yksityisten palveluntuottajien tuottamista kotihoidon, henkilökohtaisen avun sekä vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palveluista sekä erikseen hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden hoitorinkipalveluista. Henkilökohtaisen avun palveluista markkinatietoja on toimitettu sekä työnantajamalli mukaan lukien että ilman sitä. Ilmoittajan näkemyksen mukaan markkinoita tulee tarkastella

¹ Mehiläisessä yksinomaista määräysvaltaa käyttää pääomasijoitusyhtiö CVC Capital Partners.

² 9Lives on osa 9Lives Group -konsernia. Yrityskaupan kohteena ei ole konsernin ensihoito- ja potilassiirtoliiketoimintaa harjoittavat yhtiöt.

³ Vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palveluissa on ilmoittajan mukaan kyse sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä muodostuvilla hoitoringeillä toteutettavista palveluista. Ilmoittajan mukaan Vantaalla sijaitsevassa Rekolan ryhmäkodissa tarjottavassa palvelussa on suurelta osin kyse samoihin vammaisen henkilön tarpeisiin vastaavasta palvelusta kuin kotiin vietävissä vammaispalvelujen vaativan tai erityisen vaativan hoidon palveluissa, mutta koska asumisyksikön palvelu tuotetaan kodin ulkopuolella ympärivuorokautisessa asumispalveluyksikössä, on ilmoittaja tarkastellut palvelua kotiin vietävien vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan hoidon palvelun sijaan vammaisten asumispalveluna.

hyvinvointialueiden laajuisina, mutta se on toimittanut virastolle markkinatietoja myös kuntatasolla.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajan esittämän mukaisesti. Asian ratkaisu huomioiden markkinamäärittely on voitu jättää avoimeksi.

2 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. KKV on selvittänyt yrityskaupan kilpailuvaikutuksia tapaamalla hyvinvointialueita, käymällä läpi hyvinvointialueiden kilpailutusaineistoja ja osapuolten sisäisiä asiakirjoja sekä järjestämällä markkinakuulemisen.

Moni KKV:n kuulemista toimijoista suhtautui yrityskauppaan neutraalisti. Eräät lausunnonantajat kuitenkin esittivät huolensa markkinoiden keskittymiskehityksestä sekä kilpailun vähentymisestä etenkin hoitorinkipalveluissa.

Osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet kotihoitopalveluissa sekä henkilökohtaisen avun palveluissa ovat pääasiassa maltillisia. Joillakin hyvinvointialueilla osuudet nousevat kuitenkin korkeammiksi, mikäli markkinaa tarkastellaan kunnan laajuisena. KKV:n selvitysten perusteella näiden korkeampien osuuksien taustalla on pääasiassa kuntien järjestämisvastuun aikaiset kilpailutukset, joissa on valittu yhdestä kahteen ensisijaista sopimuskumppania. Sen sijaan viimeaikaisiin hyvinvointialueiden kilpailutuksiin on osallistunut monia tarjoajia ja niissä on valittu palveluntarjoajaksi useita yrityksiä. Hyvinvointialueiden kilpailutusten seurauksena osapuolten markkinaosuudet kuntatason tarkastelussa vuonna 2025 ovat monin paikoin ilmoittajan arvioimaa maltillisempia ja kehityssuunta on laskeva.

Vammaispalveluiden vaativan ja erityisen vaativan kotiin vietävän hoidon palveluissa KKV on keskittynyt tarkastelemaan hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden hoitorinkipalveluita. Ilmoittajan mukaan osapuolten toiminta kyseisellä markkinalla on päällekkäistä käytännössä vain yhdellä hyvinvointialueella, mutta osapuolet ovat kohdanneet toisensa useassa kilpailutuksessa eri hyvinvointialueilla. KKV:n selvitysten mukaan hoitorinkipalveluihin jää riittävästi kilpailua yrityskaupan jälkeen. Palvelun asiakasmäärät ovat pieniä ja tyypillisesti vain yksi palveluntarjoaja saa asiakkaita kullakin alueella. Osapuolet ovat kohdanneet kilpailutuksissa tyypillisesti muutaman valtakunnallisesti toimivan kilpailijan sekä lisäksi alueellisia toimijoita, jotka ovat myös menestyneet kilpailutuksissa. Valtakunnallisesti tarkasteltuna osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus on ilmoittajan toimittamien tietojen perusteella maltillinen.

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Mehiläinen Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan 9Lives Kotipalvelut Oy:ssä.

4 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

5 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

6 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa erityisasiantuntija Aino Jankari, puhelin 029 505 3032, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Erityisasiantuntija

Aino Jankari